

Bekjempelse av brunsneglen

Iberiasneglen (Arion lusitanicus) har økt betydelig i antall de siste årene, og er for mange hageeiere og jordbrukere blitt et betydelig problem. Hva kan man gjøre for å bekjempe denne lite velkomne gjesten?

Iberiasneglen (*Arion lusitanicus*), også kalt brunsnegle, ble første gang registrert i Norge i 1988. Antagelig kom den til Norge i forbindelse med innførsel av blomster og jord. Den sprer seg forholdsvis sakte ved egen hjelp, så det meste av spredningen har antagelig foregått ved transport og salg av planter og jord.

I Spania og Portugal, der arten er naturlig, begrenses omfanget av det tørre klimaet. I Norge er det fuktig, hvilket gir brunsneglene optimale forhold for å spre seg. Den har heller ingen naturlige fiender i Norge, som andre snegler har. Dette skyldes i stor grad at de skiller ut store mengder slim. Likevel har iberiasneglen noen fiender: Flere sneglearter, kortvinger, løpebiller, frosker, padder og pinnsvin.

De som er plaget av brunsnegler, bør starte bekjempelsen så tidlig som mulig på våren. Sneglene har overvintret som unge individer nede i jorda. Så snart temperaturen i jorda stiger opp mot 6 grader begynner de å våkne til liv. De blir voksne i juni – august og legger egg om sommeren og høsten, så det lønner seg å starte tidlig med bekjempelse. Sneglene er tvekjønnet og kan legge opptil 400 egg hver. Hver snegl du får tatt før egglegging har betydning for antallet i neste generasjon.

*Iberiasneglen liker seg i fuktig klima, noe som gjør Norge til et optimalt levested.
Foto: Henriette Seyffarth.*

Iberiasneglen legger egg om sommeren og høsten. Sneglene er tvekjønnet og kan legge opp til 400 egg hver.

Foto: <https://www.facebook.com/Sneglekampen>

Tiltak mot brunsneglen

- Plukk snegler tidlig. Bruk for eksempel pøseklype, spade eller ta på gummihansker. Sneglene dør om de fryses ned, puttes i saltlake, klippes i to rett bak hodet eller om man heller varmt vann over dem. Deretter kan de jo graves ned og bli en del av jordsmonnet. I tørt vær gjemmer sneglene seg. De er mest aktive i fuktig vær og i skumringen.
- Bearbeid bedene i tørt vær. De små sneglene blir utsatt for sol og tørke, noe de liker dårlig.
- Lag en felle. Grav ned en plastboks, men la to-tre centimeter stikke over jorda, ellers kan også løpebillene falle nedi. Løpebillene er viktige for hagen, og de spiser snegleegg. Boksen fylles med øl eller en blanding av sukkervann og gjær. Fornyes hver annen eller tredje dag. Du kan også kjøpe ferdige fellere på hagesentre.

*Iberiaslagsnegle kalles på folkemunne for brunsnegle.
Foto: <https://www.facebook.com/Sneglekampen>*

- Hold hagen ren og ryddig. Løft på bøtter, pottes og planker, og fjern eventuelle snegler og egg.
- Klipp plenen ofte. En kortklippt plen gjør at jorda holder seg tørrest mulig og at sola kommer til på fine dager.
- Kontroller nyinnkjøpte planter og jord. Fjern eventuelle snegler og egg.
- Fjern døde snegler. Lukten fra de døde sneglene tiltrekker andre snegler. Brunsneglene spiser sine døde artsfeller.
- Legg ut åte. Bruk for eksempel løvetann, kålblader, banan, katte- eller hundemat. Du kan også bruke døde brunsnegler som åte. Samle inn sneglene om kvelden når de kommer til åtet.
- La løpebiller og små hussnegler være. Disse spiser snegleegg.
- Boakjølssneglen spiser andre snegler, også brunsneglen. La denne være i fred i hagen om du finner en.
- Strø ut midler som består av jern og fosfat. Fåes kjøpt i mange hageforretninger. Jern og fosfat brytes naturlig ned i naturen.

- Prøv ut åtemidler som gir sneglen falsk metthetsfølelse. Sneglen søker så ly og utsulter seg selv. Fåes kjøpt i mange hageforretninger.
- Nematoder for bekjempelse av snegler. Dette er levende organismer som finner veien inn i sneglene og dreper dem innenfra. Fåes kjøpt i enkelte hageforretninger/hagesentre. Dette kan benyttes i åten og på den måten nå ut til mange snegler.
- Velg planter som brunsneglen ikke liker. Se liste nedenfor eller prøv deg frem.

- Busker og trær
- Roser
- Fuksia
- Begonia
- Petunia
- Blomkarse
- Løvemunn
- Valmuer
- Rhododendron
- Astilbe
- Primula

*Velg planter som brunsneglen ikke liker, for eksempel Primula.
Foto: Henriette Seyffarth.*

